

საარქივო სამმართველოში ჩატარებული ღონისძიებების დაიჯესტი (2016 წლის იანვარ-ნოემბერი)

2016 წლის 19 ოქტომბერს, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება-საარქივო სამმართველოს ეწვია აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე - ზურაბ პატარაძე. იგი გაეცნო არქივის თანამშრომლებს, საარქივო სამმართველოში დანერგილ სიახლეებსა და ინოვაციურ წამოწყებებს, დაათვალიერა საარქივო სამმართველოში მიმდინარე სარემონტო-სარეაბილიტაციო სამუშაოები, ესაუბრა არქივისტებს საარქივო დარგის შემდგომი განვითარების, სახელმწიფოს მხრიდან მზრუნველობასა და გაძლიერებული ყურადღების აუცილებლობაზე.

ღირსსახსოვარი დღეების აღნიშვნა

2016 წლის 4 მარტს, აჭარის არ მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება-საარქივო სამმართველოში გაიმართა დედის, ქალთა დღისა და არქივისტთა პროფესიული დღესასწაულისადმი მიძღვნილი საღამო. ღონისძიებაში მონაწილეობის მისაღებად საარქივო სამმართველოს სტუმრობდნენ: ავთანდილ ბერიძე - აჭარის არ უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე, რამაზ სურმანიძე, პროფესორი, ბათუმის საკრებულოს დეპუტატი, ამირან კახიძე, პროფესორი, ბათუმის არქეოლოგიური მუზეუმის დირექტორი.

საღამო გახსნა და დამსწრე საზოგადოებას მიესალმა საარქივო სამმართველოს უფროსი მაია ივანიშვილი. მოხსენება - „არქივისტთა პროფესიული დღესასწაულის ისტორიისათვის“ გააკეთა საარქივო სამმართველოს განყოფილების უფროსმა მაია რურუამ.

დედის, ქალთა და არქივისტის დღე მიულოცეს და მისასალმებელი სიტყვებით გამოვიდნენ: ავთანდილ ბერიძე, ამირან კახიძე, რამაზ სურმანიძე და თამაზ ფუტკარაძე.

მისასალმებელი სიტყვების შემდეგ გაიმართა არქივისტთა დაჯილდოების ცერემონიალი. საარქივო სამმართველოს უფროსმა მაია ივანიშვილმა წლის საუკეთესო არქივისტის საპატიო სიგელი გადასცა არქივისტ ნაზი ნაგერვაძეს, ხოლო წლის საუკეთესო ფონდის მცველის საპატიო სიგელი გადაეცა ცირა თავართქილაძეს. საარქივო სამმართველოს საპატიო სიგელებით დაჯილდოვდნენ არქივისტები: იამზე ზოიძე, ეთერ ნათელაძე, ნინო შავაძე, ინგა პატარიძე, ჟუჟუნა ტაკიძე, ნათია ბერიძე, მედეა გორგილაძე, ნატო ქიქავა, მზია სურმანიძე, ამირან გაგუა, ნატო ჟვანია, ნინო მარდალავიშვილი, ჯილდა ვერულიძე, ირმა ჭყელიძე, მარინა ბოლქვაძე, ნარგიზ გვარიშვილი, მზია კეკელიძე, შორენა ფარტენაძე, შორენა ბაჯელიძე, მარინა გოგიტიძე, თინათინ ქონიაძე, მზექალა გირიხილი, მადონა ცხადაძე, ავთანდილ ლეონიძე, მაია რურუა, ავთანდილ ჩახვაძე, ქეთევან მიქელაძე.

საარქივო დარგის განვითარებაში შეტანილი წვლილისა და დაბადებიდან 50, 55, 60 და 65 წელთან დაკავშირებით დაჯილდოვდნენ აგრეთვე: მურმან ბერიძე, მარინა კუცია, მზია ჯღარკავა, დოდო შუშანიძე, ნათია კუტალაძე, ზურაბ დარჩიძე, ნინო გოგიტიძე და გუგული პატარიძე.

აჭარის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე ავთანდილ ბერიძემ ფასიანი საჩუქრები გადასცა არქივისტებს: ნინო გოგიტიძეს, მზია სურმანიძეს, ეთერ ნათელაძეს, ელგუჯა ჩაგანავას.

დასასრულს, ღონისძიების მონაწილეებმა დაათვალიერეს ფოტოგამოფენა „ხელოვნება და კულტურა აჭარაში (1921-2015 წწ.)“.

* * *

9 აპრილის ცრემლთან

9 აპრილს, საარქივო სამმართველოს თანამშრომლებმა პატივი მიაგეს საქართველოს ეროვნული დამოუკიდებლობისა და ერთიანობისათვის დაღუპულ გმირთა ხსოვნას. ღონისძიების მონაწილეებმა გვირგვინით შეამკეს მემორიალი „9 აპრილის ცრემლი“, და გადაიღეს სამახსოვრო ფოტოები.

* * *

თამარობა 2016

2016 წლის 17-18 მაისს, აჭარის საარქივო სამმართველოს ტერიტორიულ ორგანოებში-ქობულეთის, ხელვაჩაურის, ქედის, შუახევისა და ხულოს არქივებში,- ჩატარდა წმინდა თამარ მეფის ხსენების დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიებები.

საჯარო ლექციები თამარ მეფის ეპოქის საქართველის შესახებ წაიკითხეს ბათუმის უნივერსიტეტის პროფესორებმა, ციური ქათამაძემ, ირაკლი ბარამიძემ და საარქივო სამმართველოს განყოფილების უფროსმა, პრო-

ფესორმა თამაზ ფუტკარაძემ. ღონისძიებებს ესწრებოდნენ საარქივო სამმართველოს წარმომადგენლები. მუნიციპალიტეტების გამგეობების, საკრებულოების, რესურსცენტრების თანამშრომლები, საჯარო სკოლების პედაგოგები და მოსწავლეები. ღონისძიების დასასრულს გადაღებული იქნა სამახსოვრო სურათები.

* * *

26 მაისი - დღესასწაული არქივში

2016 წლის 25 მაისს საარქივო სამმართველოში გაიმართა საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადების დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიება.

დამსწრე საზოგადოებას 26 მაისი მიულოცა და ღონისძიება გახსნა საარქივო სამმართველოს უფროსმა, ქალბატონმა მაია ივანიშვილმა.

ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატმა, ასოცირებულმა პროფესორმა, ბატონმა ირაკლი ბარამიძემ წაიკითხა საჯარო ლექცია, რომელშიც კარგად აისახა საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენის ისტორიული პერიპეტიები.

აღნიშნული დღის მნიშვნელობაზე ისაუბრეს აგრეთვე საარქივო სამმართველოს ცენტრალური არქივის სამსახურის უფროსმა ელგუჯა გოგიბერიძემ, საზღვარგარეთთან, საზოგადოებასთან, მასმედიასთან ურთიერთობის, პუბლიკაციის და გამოყენების განყოფილების უფროსმა თამაზ ფუტკარაძემ.

დამოუკიდებლობის აღდგენის დღის აღსანიშნავად ასევე მოეწყო საარქივო სამმართველოში დაცული ფოტო და წერილობითი დოკუმენტების გამოფენა,

ნახვენები იქნა დოკუმენტური ფილმი და მუსიკალური ნომერი- აჭარის ხალხური ხელოვნების სკოლასთან არსებულ ბავშთა ვოკალურ ანსაბლ „ჰანგების“ შესრულებით.

* * *

იუნკრების მემორიალთან

2016 წლი 26 მაისს საქართველოს დამოუკიდებლობის დღესთან დაკავშირებით, საარქივო სამმართველოს თანამშრომლებმა საკანონმდებლო და ადმინისტრაციულ ხელისუფლების წარმომადგენლებთან ერთად იუნკრების საფლავი ყვავილებით შეამკეს.

მემორიალთან შეკრებილმა საზოგადოებამ საქართველოს დამოუკიდებლობისათვის დაღუპული გმირები, მათი ღვაწლი და თავდადება გაიხსენა.

* * *

ბავშვთა დღე - ბავშვთა სახლში

1 ივნისს ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქვეუწყებოდაწესებულება - საარქივო სამმართველოს უფროსი, ქალბატონი მაია ივანიშვილი, საარქივო სამმართველოს ცენტრალური არქივის სამსახურის უფროსი ელგუჯაგოგიბერიძე და სამმართველოს თანამშრომლები იმყოფებოდნენ ბათუმის განათლების და დასაქმების ცენტრთან არსებულ საოჯახო ტიპის ბავშვთა სახლში.

საარქივო სამმართველოს თანამშრომლებმა ბავშვთა სახლის აღსაზრდელებს მიულოცეს ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღე, საჩუქრად გადასცეს ტელევიზორი დატკბილუული. გადაიღეს სამახსოვრო ფოტოები.

* * *

სამეცნიერო მუშაობა

VI საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია

2016 წლის 15-16 სექტემბერს აჭარის არ მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება-საარქივო სამმართველოში ჩატარდა VI საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია - "სამხრეთ-დასავლეთ საქართველო (ისტორია, არქეოლოგია ეთნოლოგია)".

კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობის მისაღებად საორგანიზაციო კომიტეტში შემოვიდა 50-მდე განაცხადი. კონფერენციის მუშაობის დღეებში საარქივო სამმართველოს სტუმრობდნენ: უკრაინის (ბერდიანსკის უნივერსიტეტი), თურქეთის (ინეგოლის კულტურის ცენტრი) და საქართველოს სხვადასხვა სამეცნიერო დაწესებულების (ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი, ილიას უნივერსიტეტი, ეროვნული არქივი, ქუთაისის ცენტრალური არქივი, აჭარის საარქივო სამმართველო, ბათუმის არქეოლოგიური მუზეუმი, გონიო-აფსაროსის მუზეუმი, ნიკო ბერძენიშვილის ინსტიტუტი, შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ხარიტონ ახვლედიანის სახელმწიფო მუზეუმი) წარმომადგენლები.

კონფერენციის ფარგლებში მოეწყო ექსკურსია ბორჯომში, ახალციხესა და ვარძიაში.

* * *

სამეცნიერო პუბლიკაციები:

ა. გამოცემები:

1. მომზადდა და გამოიცა საარქივო სამმართველოს გაზეთი „აჭარის არქივი“ – ს პირველი ნომერი (2016 წ. მარტი);
2. გამოიცა „არხეონის“ მეოთხეტი ნომერი;
3. გამოსაცემად მომზადდა ბუკლეტი „აჭარის საარქივო სამმართველოს მიერ 2015 წელს გაწეული მუშაობის ანგარიში“.
4. გამოსაცემად მომზადდა მეექვსე საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის მასალები.

* * *

ბ. გამოქვეყნებული სამეცნიერო სტატიები:

1. ელგუჯა ჩაგანავა, აჭარის საარქივო სამმართველოს მიერ 2015 წელს გაწეული მუშაობის ანგარიში, „არხეონი“, N 11, თბ. 2016;
2. თამაზ ფუტკარაძე, პაციფიზმი საქართველოში, „არხეონი“, N 11, თბ. 2016;
3. გუგული პატარიძე, რევაზ ბოლქვაძე საარქივო დოკუმენტებში, „არხეონი“ N 11, თბ. 2016;
4. თენგიზ პარმაქიზიშვი, ლიაკაკის იუბილეთ სტამბოლის ქართველ კათოლიკეთა სავანეში, „არხეონი“ N 11, თბ. 2016;
5. თამაზ ფუტკარაძე, საცხოვრებელი ნაგებობანი არტაანში, „არხეონი“ N 11, თბ. 2016;
6. ფრ. ქარდავა, როცა ლეგენდას ეხები, „არხეონი“ N 11, თბ. 2016;
7. ნ. ქიქავა, თ. ფუტკარაძე, „მებრძოლ უღმერთოთა კავშირის“ საოლქო საბჭოს საქმიანობა აჭარაში 1930-1940-იან წლებში, „ჩვენი სუფლიერების ბალავარი“, VIII, ბათუმი, 2016 წ.

გ. მომზადებულია დასაბუჯდად

1. საქართველო-უნგრეთის ურთიერთობები საარქივო სამმართველოში დაცული მასალების მიხედვით (ნ. ქიქავა, თ. ფუტკარაძე);
2. საქართველო-აზერბაიჯანის ურთიერთობები საარქივო სამმართველოში დაცული მასალების მიხედვით (ნ. ქიქავა, თ. ფუტკარაძე);
3. დიდი შენაძენი (ე. ჩაგანავა);
4. ბათუმის ქალთა გიმაზიის ისტორიიდან (თ. ფუტკარაძე);
5. ქართველები საბარძნეთში (თ. ფუტკარაძე);
6. ერთი შენობის ორი ისტორია (მ. რურუა);

7. მამია ვარშანიძის ცხოვრება და ღვაწლი (საარქივო სამმართველოში დაცული დოკუმენტების მიხედვით) (ნ. ბასილაძე);
8. „პორტ - არტური“ და ინჟინერი კაპიტანი მიხეილ ზედგინიძე (ელ. ჩაგანავა);
9. აჭარის საარქივო სამმართველოში დაცული ვიდეო მასალები (გ. პატარიძე);
10. „ბათუმის უმაღლესი დაწესებითი სასწავლებლის ისტორიიდან (საარქივო სამმართველოში დაცული დოკუმენტების მიხედვით) (ნ. გოგიტიძე)“.

* * *

პოლონელი მეცნიერები აჭარის საარქივო სამმართველოში

სექტემბრის დასაწყისში აჭარის საარქივო სამმართველოს სამუშაო ვიზიტით ეწვივნენ: ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორები პოლონეთიდან - ქალბატონი ირენა ბოროვი და ბატონი გრიგორი რიჟევსკი. მათ საკვლევ თემას წარმოადგენდა "პოლონელები ბათუმში XIX-XX საუკუნეების მიჯნაზე".

მკვლევარები კმაყოფილები დარჩნენ საარქივო სამმართველოს თანამშრომელთა მიერ გაწეული დახმარებით. პოლონელი მკვლევარები კვლავაც ეწვევიან საარქივო სამმართველოს პოლონეთ-საქართველოს ურთიერთობათა ისტორიის ამსახველი დოკუმენტების შესასწავლად.

* * *

საზოგადოებასთან ურთიერთობა

საოჯახო ტიპის სახლის აღსაზრდელები სტუმრად არქივში

მიმდინარე წლის 30 მარტს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება - საარქივო სამმართველოს სტუმრობდნენ განათლების განვითარების და დასაქმების ცენტრის - მცირე საოჯახო ტიპის სახლის აღსაზრდელები. მათი მიზანი იყო საარქივო სამმართველოს თანამშრომლებთან შეხვედრა და ვიდეორგოლის გადაღება. ბავშვები მიიღო და ფასიანი საჩუქრები გადასცა საარქივო სამმართველოს უფროსმა მაია ივანიშვილმა. საარქივო სამმართველოს თანამშრომლებმა ბავშვებთან ერთად გადაიღეს სამახსოვრო ფოტოები.

* * *

მილოცვა ვეტერან არქივისტს

2016 წლის 6 მაისს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება - საარქივო სამმართველოს თანამშრომლები: ელგუჯა ჩაგანავა (აპარატის უფროსი), თამაზ ფუტყარაძე (საზღვარგარეთთან, საზოგადოებასთან, მასშედიასთან ურთიერთობის, პუბლიკაციის და გამოყენების განყოფილების უფროსი), ციცი ცნინცაძე, ნინო მარდალეიშვილი და გიორგი გოზალიშვილი ესტუმრნენ მეორე მსოფლიო ომის ვეტერანს, ცნობილ არქივისტს და საზოგადო მოღვაწეს ბატონ სერგო ტაბაღუას. მიულოცეს ფაშიზმზე გამარჯვების დღე, გადასცეს ფასიანი საჩუქრები და გადაიღეს სამახსოვრო ფოტოები.

* * *

გამოთხოვება

აჭარის საარქივო სამმართველო ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საპატიო დოქტორის, მოსკოვის მ. ლომონოსოვის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერის, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორის, საპატიო პროფესორის, ქალბატონ **ფერიდე აცამბას** გარდაცვალების გამო.

არქივის თანამშრომლებს გვექონდა პატივი ახლო და თბილი ურთიერთობა გვექონდა ქალბატონ ფერიდესთან: შარშან აგვისტოში, საარქივო სამმართველოს ხელმძღვანელი, ქალბატონი მაია ივანიშვილი და არქივის თანამშრომლები ოჯახში ესტუმრნენ ღვაწლმოსილ მეცნიერს და მადლობა გადაუხადეს ქართულ- აფხაზურ ურთიერთობებში შეტანილი წვლილისათვის; მაშინ დამსახურებული მეცნიერი საარქივო სამმართველოს საპატიო სიგელით დაჯილდოვდა. საბედნიეროდ დაჯილდოების შემდეგ არქივის თანამშრომლებმა ქალბატონ ფერიდე აცამბასთან გადაიღეს სამახსოვრო ფოტოები.

გვწამს, ქალბატონი ფერიდეს მოღვაწეობა- ჩვენს ერებს შორის დროებით ჩამომდგარი მწუხრის გასაფანტავად- მისი გარდაცვალების შემდგომაც ფასდაუდებელ სიკეთეს მოგვიტანს.

* * *

დაჯილდოება ბათუმის მერიაში

2016 წლის 8 ივნისს ქ. ბათუმის მერიაში გაიმართა ფორუმის „აქტიური მოქალაქეებიდან გმირობამდე“ დასკვნითი ღონისძიება, რომელსაც ესწრებოდნენ აჭარის საარქივო სამმართველოს უფროსი მაია ივანიშვილი და არქივის თანამშრომლები. დასკვნით ღონისძიებაზე მოსწავლეებმა წარმოადგინეს მათ მიერ შედგენილი პროექტები და გადაღებული ვიდეო-რგოლები. ვიდეორგოლებში წარმოდგენილი იყვნენ რეგიონის აქტიური პირები. მათ შორის აჭარის საარქივო სამმართველოს უფროსი მაია ივანიშვილი, რომელიც დაჯილდოვდა სერთიფიკატით - „მომავლის თაობის“ მხარდაჭერისა და აქტიური მოქალაქეობისათვის.

* * *

ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმები

მემორანდუმი გენდერის მედიაცენტრთან

2016 წლის 30 მაისს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება - საარქივო სამმართველოს თანამშრომლებსა და გენდერის მედიაცენტრს შორის გაფორმდა მემორანდუმი.

მემორანდუმს ხელი მოაწერეს საარქივო სამმართველოს უფროსმა მაია ივანიშვილმა და ბათუმის გენდერის მედიაცენტრის დირექტორმა თამილა დოლიძემ.

მემორანდუმის მიზანად ისახავს ქალთა უფლებებისა და განვითარების ხელშეწყობას, ერთობლივი პროგრამებისა და პროექტების დაგეგმვას და განხორციელებას და ემსახურება საარქივო, საგანმანათლებლო საქმიანობისა და პროფესიული განვითარების ხელშეწყობას.

ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმი აჭარის საარქივო სამმართველოსა და გენდერის მედიაცენტრს შორის

აჭარის საარქივო სამმართველოს წარმომადგენელი, ხელმძღვანელ მანია ივანიშვილისა და გენდერის მედიაცენტრისა და გენდერული თანასწორობის ქსელის ხელმძღვანელ თამილა დოლიძის სახით. ხელმძღვანელობენ რა ურთიერთგაგებისა და პატივისცემის პრინციპებით, გამოხატავენ რა ურთიერთთანამშრომლობის სურვილს დებენ წინამდებარე მემორანდუმს შემდეგზე:

1. მემორანდუმის საგანი

წინამდებარე მემორანდუმის საგანია მხარეებს შორის ურთიერთთანამშრომლობა, რომელიც გულისხმობს ერთობლივ ჩართულობას ორგანიზაციების მიერ განხორციელებულ პროექტებში სამეცნიერო, საარქივო და საგანმანათლებლო სფეროებთან დაკავშირებული მიმართულებით.

2. მემორანდუმის მიზანი

2.1 წინამდებარე მემორანდუმის მიზანია ქალთა უფლებებისა და განვითარების ხელშეწყობა;

2.2 ერთობლივი პროგრამებისა და პროექტების დაგეგმვა და განხორციელება, რომელიც მიმართულია საგანმანათლებლო საქმიანობისა და პროფესიული განვითარების ხელშეწყობისაკენ.

2.3 კონვენციით გათვალისწინებული ვალდებულებების ფარგლებში ქალთა უფლებების დაცვა;

2.4 სხვადასხვა ერთობლივი პროექტების ორგანიზება სტუდენტებისა და მოსწავლეების ჩართულობით..

3. მხარეთა უფლება-მოვალეობები

3.1 საარქივო სამმართველო კისრულობს ვალდებულებას:

3.2 დაეხმაროს გენდერის მედიაცენტრს ადამიანური რესურსით, საჭიროების შემთხვევაში ჩაერთოს მის მიერ ორგანიზებულ ღონიძირებებში და პირიქით.

3.1.4 ორგანიზაცია არ განხორციელებს ისეთ ქმედებასა თუ აქტივობას, რაც საზიანო იქნება მხარეებისათვის.

3.2 გენდერის მედიაცენტრი კისრულობს ვალდებულებას:

3.4 უზრუნველყოს პარტნიორი ორგანიზაციის ჩართულობა პროექტებში.

3.5 მხარეთა შეთანხმებით განახორციელოს სხვა სახის თანამშრომლობა თუ ეს არ ეწინააღმდეგება მათ შინაგანაწესსა და წესდებას.

4. მემორანდუმის მოქმედების ვადა

4.1 წინამდებარე მემორანდუმი ძალაში შედის მისი ხელმოწერისთანავე და მოქმედებს უვადოთ. მემორანდუმი შედგენილია ორი თანაბარი იურიდიული ძალის მქონე ეგზემპლარად და ინახება მხარეებთან.

მხარეთა რეკვიზიტები:

აჭარის ა/რ არ მთავრობის
საქვეუწყებო დაწესებულება

საარქივო სამმართველო

ბათუმი, გორგასალის ქ. 126.

ტელ.: (+995) 591 01 01 18

მმართველი მაია ივანიშვილი

ბათუმის გენდერის მედიაცენტრი

მის.: ქ.ბათუმი,მემედ აბაშიძის გამზირი, 57.

საზოგადოებრივი მაუწყებლის აჭარის

ტელევიზია და რადიო

ტელ.: (+995) 577 222 804

დირექტორი თამილა დოლიძე

აჭარის საარქივო სამმართველო

მაია ივანიშვილი

გენდერის მედიაცენტრი

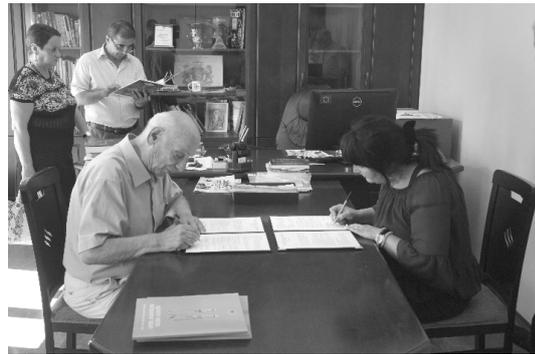
თამილა დოლიძე

მემორანდუმი ბათუმის არქეოლოგიურ მუზეუმთან

მიმდინარე წლის 12 ივლისს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება-საარქივო სამმართველოსა და ბათუმის არქეოლოგიურ მუზეუმს შორის გაფორმდა ურთიერთანამშრომლობის მემორანდუმი.

დოკუმენტს ხელი მოაწერეს საარქივო სამმართველოს უფროსმა მანია ივანიშვილმა და არქეოლოგიური მუზეუმის დირექტორმა ამირან კახიძემ. ხელმოწერის ცერემონიალს ესწრებოდნენ საარქივო სამმართველოსა და არქეოლოგიური მუზეუმის თანამშრომლები.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება -
საარქივო სამმართველოსა და ბათუმის არქეოლოგიურ მუზეუმს შორის
ურთიერთთანამშრომლობის

მ ე მ ო რ ა ნ დ უ მ ი

ქ. ბათუმი

5 ივლისი, 2016

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება - საარქივო სამმართველო და ბათუმის არქეოლოგიური მუზეუმი, შემდგომში მოხსენიებული, როგორც „მხარეები“, ითვალისწინებენ რა საერთო ინტერესებს, თავიანთი საქმიანობის სფეროებიდან გამომდინარე, მხედველობაში იღებენ რა სამეცნიერო-ტექნიკურ და ტექნოლოგიურ ასპექტში მჭიდრო თანამშრომლობის აუცილებლობას საარქივო, სამუზეუმო მასალების დაცვისა და პოპულარიზაციის თვალსაზრისით, შეთანხმდნენ შემდეგზე:

მუხლი 1. მიზნები და ამოცანები

- 1.1. საარქივო და სამუზეუმო სფეროში მხარეები თანამშრომლობენ ინფორმაციის გაცვლისა და პროგრესული გამოცდილების გაზიარებაში, მიუკერძოებლობის, თანაზიარობის და საერთო სარგებლის საფუძველზე, მხარეების კანონმდებლობის შესაბამისად ხელს უწყობენ არქივსა და მუზეუმში დაცული საარქივო მასალების, ისტორიული ძეგლებისა თუ უნიკალური დოკუმენტების პოპულარიზაციას;
- 1.2. მხარეები ერთმანეთს მიაწვდიან საარქივო დოკუმენტებს, გამოცემებს, სამეცნიერო და მეთოდურ ლიტერატურას, აწყობენ პროფესიულ და სამეცნიერო შეხვედრებსა და საარქივო-სამუზეუმო გამოფენებს;
- 1.3. მოიპოვებენ დოკუმენტებს და ერთმანეთში გაცვლიან დეტალურ ინფორმაციას. ფონდებისა და კოლექციების გამდიდრების მიზნით ერთმანეთს აწვდიან ორივე მხარისათვის ღირებულ საარქივო-სამუზეუმო დოკუმენტების ასლებს (წერილობითი, კინო-ფოტო-ფონო დოკუმენტები და ა. შ.).

მუხლი 2. თანამშრომლობის ფორმები

2.1. საინფორმაციო გაცვლა :

მხარეები ერთმანეთს გაუზიარებენ ინფორმაციას თავიანთი საქმიანობის შესახებ და სარგებლობენ ერთმანეთის ფონდებით, რომელიც ხორციელდება მხარეთა შორის კონსულტაციების დროს და შეიძლება შეიცავდეს არაკონფიდენციალური ხასიათის ოფიციალური დოკუმენტებისა და სხვა საინფორმაციო ხასიათის მასალების გაცვლას;

2.2. ერთობლივი ღონისძიებანი:

მხარეები ჩაატარებენ ერთობლივ კონფერენციებს, სემინარებს, სამუშაო თათბირებს და სხვა ღონისძიებებს იმ შემთხვევაში, თუ ისინი ნამდვილად მიზანშეწონილია ორივე მხარისათვის. ყოველი მხარე ღონისძიებებში მონაწილეობას მიიღებს მეორე მხარის მიწვევით და ორივე ორგანიზაციის კანონმდებლობის და მუშაობის წესების შესაბამისად;

2.3. ერთობლივი პროექტები:

მხარეები განახორციელებენ ერთობლივ პროექტებს, რომელთა მიზანია დასახულ ამოცანათა განხორციელება და რომელიც გათვალისწინებულია წინამდებარე ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმის პირველი მუხლით.

მუხლი 3. გარდამავალი და დასკვნითი დებულებანი

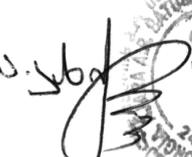
- 3.1. ინფორმაციის გაცვლისას, მხარეებმა უნდა გაითვალისწინონ არსებული კანონმდებლობა, მხარის უფლებები და საერთაშორისო მოთხოვნები. დახურული ან დახურვისათვის განკუთვნილი ინფორმაციის გამოყენება უნდა დაექვემდებაროს ცალკე შეთანხმებას;
- 3.2. წინამდებარე მემორანდუმის არცერთი პირობა არ უნდა იქნას გაგებული ისე, რომ ზიანი მიაყენოს მხარეთა შორის არსებულ შეთანხმებას. მხარეთა შორის დავის წამოჭრის შემთხვევაში სადაო საკითხები მოგვარდება მოლაპარაკების გზით;
- 3.3. მემორანდუმი ძალაში შედის მხარეთა მიერ ხელმოწერის დღიდან და მოქმედებს განუსაზღვრელი ვადით, სანამ ერთი მხარე ერთი თვით ადრე წერილობითი ფორმით არ განაცხადებს, რომ სურს შეწყვიტოს მისი მოქმედება გარკვეული მიზეზების გამო;
- 3.4. მხარეთა წერილობითი დასტურის საფუძველზე ნებისმიერ დროს შესაძლებელია მემორანდუმში ცვლილებების შეტანა;
- 3.5. მემორანდუმი შედგენილია ქართულ ენაზე, თანაბარი იურიდიული ძალის მქონე ორ იდენტურ ეგზემპლარად, თითო ყოველი მხარისათვის.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის
მთავრობის საქველაო დაწესებულება
საარქივო სამმართველოს უფროსი

მაია ივანიშვილი
ბათუმი, ვ. გორგასალის ქ.126

ბათუმის არქეოლოგიური
მუზეუმის დირექტორი

ამირან კახიძე
ბათუმი, ჭავჭავაძის ქ. 77

საარქივო ფონდების შემოტანა

აჭარის მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება საარქივო სამმართველოში კუნსტკამერის (პეტერბურგი) მეცნიერ-თანამშრომლის, პროფესორ მაკა ალბაგანიევას დახმარებით შემოვიდა **რუსეთის იმპერიის 1897 წლის იანვრის პირველი საყოველთაო აღწერის მასალები, რომელიც ეხება ისტორიული საქართველოს, საკუთრივ ყარსის ოლქის მოსახლეობის შესახებ დემოგრაფიულ მონაცემებს.**

2016 წლის 24 ივნისს აჭარის საარქივო სამმართველოში გაიმართა აღნიშნული მასალების პრეზენტაცია. შემოტანილი დოკუმენტების მნიშვნელობაზე ისაუბრეს: საარქივო სამმართველოს უფროსმა ქალბატონმა მათა ივანიშვილმა და საარქივო სამმართველოს განყოფილების უფროსმა თამაზ ფუტკარაძემ.

2016 წლის განმავლობაში შემოტანილი იქნა აგრეთვე შემდეგი საარქივო მასალები:

1. პირველი ქართული კოსმოსური ობიექტის გენერალური კონსტრუქტორის **ელგუჯა მეძმარიაშვილის** ცხოვრებისა და შემოქმედებითი საქმიანობის ამსახველი მონოგრაფია და ვიდეომასალები (24-25 თებერვალი, 2016). მიმდინარეობს მოლაპარაკება მისი პირადი ფონდის შესაქმნელად (თ. ფუტკარაძე);
2. პროფ. **ამირან კახიძის პირადი ფონდი** (აპრილ-მაისი, 2016. თ. ფუტკარაძე);
3. ზვიად გამსახურდიას პირადი ფოტოგრაფის გივი ნახუცრიშვილის მიერ გადაღებული **ფოტოდოკუმენტები და ვიდეო ფილმები** (ივნისი, 2016. თ. ფუტკარაძე)
4. ოჯახიდან შემოტანილი იქნა დამატებითი მასალები **შოთა შოთა რეჟვას პირადი ფონდის** შესავსებად;
5. **ჯემალ ნოღაიძელის** პირადი წერილები.

* * *

რეკონსტრუქცია-განახლება აჭარის საარქივო სამმართველოში

2016 წლის 3 ივნისს აჭარის საარქივო სამმართველომ გამოაცხადა ტენდერი ახალი ფონდსაცავების (პირველი სართული), დიგიტალიზაციისა და პირადი შემაღენლობის ფონდსაცავების, ტექნიკური, პარტიული, კინო-ფოტოფონო ფონდსაცავების, თანამშრომელთა სამუშაო კაბინეტების (მესამე და მეექვსე სართული), ტერიტორიული ორგანო - ქობულეთის არქივის-წყალსადენი ღარების სარემონტო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოების შესასრულებლად. ტენდერში გაიმარჯვა შპს „კაბადოკიამ“ (დირექტორი გიანიშარაძე), რომელმაც ტენდერით გათვალისწინელი სამუშაოები, ხელშეკრულების შესაბამისად დაიწყო 2 აგვისტოს.

უკვე დასრულდა პირველ სართულზე ორი ფონდსაცავის მოწყობა; რეკონსტრუქცია გაუკეთდა სამმართველოს ეზოში არსებულ სველ წერტილს.

მოეწყო დიგიტალიზაციისა და ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების დაცვის, ინფორმაციისა და გამოყენების განყოფილებების თანამშრომელთა სამუშაო კაბინეტები.

პარალელურ რეჟიმში მიმდინარეობს ტექნიკური, პარტიული, კინო-ფოტო-ფონო საცავების სარეაბილიტაციო სამუშაოები მეექვსე სართულზე. უახლოეს დღეებში დაიწყება ქობულეთის არქივის შენობის სახურავის წყალსადინი ღარების სარემონტო სამუშაოებიც.

* * *

კინოფირების ექსპერტიზა

კინო და ფონო დოკუმენტების ვარგისიანობის დადგენი კომისიის 2015 წლის 18 ნოემბრის სხდომის საფუძველზე აჭარის საარქივო სამმართველომ საქართველოს კინო არქივს ექსპერტიზისათვის გადასცა 9487 კინოფირი, რომლებიც თბილისში გადატანილი იქნა გადამზიდავი კომპანია შპს „დარი“-ს მიერ. ეროვნული არქივის გამოცდილი სპეციალისტები უკვე მუშაობენ ფირების ვარგისიანობის დასადგენად.

კინოფირების პროფესიული დამუშავების შემდეგ, საქართველოს ერვნული არქივი საარქივო სამმართველოს გადმოსცემს კინოფირების სრულ ციფრულ ვერსიას, ასევე ეროვნულ არქივში აჭარასთან დაკავშირებულ კინომასალას.

* * *

სამოქმედო გეგმის განხილვა

2016 წლის 5 მაისს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება - საარქივო სამმართველოში გაიმართა საარქივო სამმართველოს 2017-2020 წლების საშუალო ვადიანი სამოქმედო გეგმის განხილვა.

ღონისძიებას ესწრებოდნენ: უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე ავთანდილ ბერიძე, უმაღლესი საბჭოს დეპუტატები: გიორგი მასალკინი, ალექსანდრე ჩიტიშვილი, სვეტლანა კუდბა, პეტრე ზამბახიძე. უმაღლესი საბჭოს აპარატის უფროსი რამაზ ბოლქვაძე, უმაღლესი საბჭოს პრესამსახურის უფროსი ბესარიონ შარაშიძე. ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს რესპუბლიკური ბიუჯეტის ფორმირებისა და შესრულების ანალიზის განყოფილების მთავარი სპეციალისტი ნაირა აბაშიძე. არქივის თანამშრომლები, საზოგადოებისა და ინტელიგენციის წარმომადგენლები ღონისძიება გახსნა და შესავალი სიტყვა წარმოსთქვა საარქივო სამმართველოს უფროსმა მიაი ივანიშვილმა. მოხსენებით გამოვიდა და 2017-2020 წწ საშუალო ვადიანი გეგმა წარმოადგინა სამმართველოს აპარატის უფროსმა ელგუჯა ჩაგანავამ.

* * *

პროგრამული ბიუჯეტის პროექტის საჯარო განხილვა

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობი საქვეუწყებო დაწესებულება საარქივო სამმართველოში 2016 წლის 6 სექტემბერს გაიმართა 2017-2020 წლების პროგრამული ბიუჯეტის პროექტის საჯარო განხილვა.

ღონისძიებას ესწრებოდნენ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე ავთანდილ ბერიძე, უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი ალექსანდრე ჩიტიშვილი. ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს მთავარი სპეციალისტი ნაირა აბაშიძე, პრესისა და მედიის წარმომადგენლები, საარქივო სამმართველოს თანამშრომლები.

ღონისძიება შესავალი სიტყვით გახსნა და დამსწრე საზოგადოებას მიესალმა სამმართველოს უფროსი მაია ივანიშვილი. მოხსენებით „2017-2020 წლების ბიუჯეტის პროექტის საჯარო განხილვა“ - გამოვიდა სამმართველოს აპარატის უფროსი ელგუჯა ჩაგანავა.

განსახილველად წარდგენილი დოკუმენტის თანახმად მომდევნო 3 წლის განმავლობაში საარქივო სამმართველოს ხელმძღვანელობა საცავების რეაბილიტაციას, შტატების გაზრდასა და შენობა ნაგებობების გაფართოებას გეგმავს. გაგრძელდება დოკუმენტების გაციფრის პროცესიც.

* * *

ჩვენი ავტორები:

1. **თეა ქათამაძე** – ქუთაისის ცენტრალური არქივი, ესფ დოკუმენტების დაცვის უზრუნველყოფის, აღრიცხვისა და სამეცნიერო-საცნობარო განყოფილების უფროსი;
2. **ალექსანდრე მოსიაშვილი** – იაკობ გოგებაშვილი სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, პროფესორი;
3. **რევაზ უზუნაძე** – სამედიცინო აკადემია, დირექტორი; ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი;
4. **მერაბ უზუნაძე** – ბათუმის არქეოლოგიური მუზეუმი, მეცნიერთანამშრომელი.
5. **თამაზ ფუტკარაძე** – აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება – საარქივო სამმართველო, განყოფილების უფროსი; შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, პროფესორი;
6. **ნატალია ლაზბა** – შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, პროფესორი;
7. **ციური ქათამაძე** – შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, პროფესორი;
8. **ქეთევან ფუტკარაძე** – შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, დოქტორანტი;
9. **ელზა ფუტკარაძე** – ნიკო ბერძენიშვილის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი, აკადემიური დოქტორი;
10. **ნაილე მიქელაძე** – ნიკო ბერძენიშვილის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი, მეცნიერ-თანამშრომელი;
11. **ამირან კახიძე** – ბათუმის არქეოლოგიური მუზეუმი, დირექტორი, ემერიტუსი პროფესორი;
12. **ნინო ძნელაძე** – ბათუმის არქეოლოგიური მუზეუმი, აკადემიური დოქტორი;
13. **ნარგიზ სურმანიძე** – ბათუმის არქეოლოგიური მუზეუმი, აკადემიური დოქტორი;
14. **მირანდა თურმანიძე** - ბათუმის არქეოლოგიური მუზეუმი აკადემიური დოქტორი.

Our authors:

1. **Tea Katamadze** – head of National Archives preservation, registration and scientific-informational department fo Central Archives of Kutaisi;
2. **Aleksandre Mosiashvili** – Iakob Gogebashvili Telavi State University, professor;
3. **Revaz Uzunadze** – Medical Academy, director; candidate of historical sciences;
4. **Merab Uzunadze** – Batumi Archaeological Museum, research fellow;
5. **Tamaz Phutkaradze** – Sub-department of Ajara Autnomous Republic Government – Archives Administration, head of department; Shota Rustaveli State University, professor;
6. **Natalia Lazba** - Shota Rustaveli State University, professor;
7. **Tsiuri Katamadze** - Shota Rustaveli State University, professor;
8. **Ketevan Phutkaradze** - Shota Rustaveli State University, PhD student;
9. **Elza Phutkaradze** – Niko Berdzenishvili scientific-research institute, academic doctor;
10. **Naile Mikeladze** – Niko Berdzenishvili scientific-research institute, research fellow;
11. **Amiran Kakhidze** – Batumi Archaeological Museum, dicector; professor;
12. **Nino Dzeladze** – Batumi Archaeological Museum, academic doctor;
13. **Nargiz Surmanidze** – Batumi Archaeological Museum, academic doctor;
14. **Miranda Turmanidze** – Batumi Archaeological Museum, academic doctor.

ს ა რ ჩ ე მ ი:

თვა ქათამაძე – თავადაზნაურთა ბანაკში დაგირავებული მამულები ქალაქ ბათუმში (საქართველოს დედეგაციის მიერ ოსმალეთისადმი 1918 წლის 8 ივნისს წარდგენილი ნუსხა)..... 3

ალექსანდრე მოსიაშვილი – 1989 წლის 26 მაისი საქართველოში.....11

რევაზ უზუნაძე / მერაბ უზუნაძე – ბათუმის საფორტიფიკაციო ნაგებობების ისტორიიდან (XVII-XVIII სს.)..... 16

თამაზ ფუტყარაძე – ქართული ემიგრაცია საბერძნეთშინატალია ლაზბა – აფხაზთა მუჰაჯირობა: მიგრაციული და სოციალურ-პოლიტიკური ასპექტები 34

Наталия Лазба – Махаджирство абхазов: миграционные и социально-политические аспекты41

თამაზ ფუტყარაძე / ციური ქათამაძე / ქეთევან ფუტყარაძე – ძველი ნასოფლარი ჰანაკის რაიონიდან (ნაშრომი შესრულებულია საგრანტო პროექტის (AK/196/12-105/14) „არტაანის ქართული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები“-ს ფარგლებში)46

ელზა ფუტყარაძე / ნაილე მიქელაძე – ტაო-კლარჯეთში ეროვნული მესხიერების ზოგადი ასპექტი..... 52

ამირან კახიძე / ნინო ძნელაძე / ნარგიზ სურმანიძე / მირანდა თურმანიძე – ადრე რკინის ხანის სამარხი სოფელ მახვილაურიდან 58

რეცენზია 65

საარქივო დოკუმენტები 71

ფოლიანტები..... 78

საარქივო სამმართველოში ჩატარებული ღონისძიებების დაიჯესტი..... 81